

STORTINGET

Representantforslag 34 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Sveinung Rotevatn, Alfred Jens Bjørlo og Guri Melby

Dokument 8:34 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sveinung Rotevatn, Alfred Jens Bjørlo og Guri Melby om mer frihet til å jobbe der du vil

Til Stortinget

Bakgrunn

Under pandemien ble store deler av arbeidsstyrken sendt på hjemmekontor. Selv om dette gav mange negative effekter, og ble gjennomført helt uavhengig av arbeidstagerne eller arbeidsgivernes egne ønsker, var det like fullt en erfaring det går an å dra positive lærdommer av. Mange arbeidsgivere lærte hvilke arbeidsoppgaver som lot seg løse på en god måte gjennom fjernarbeid, og mange arbeidstagere opplevde mer fleksibilitet og frihet i egen arbeidshverdag. Samlet sett viste pandemien at det fremdeles er et stort potensial for å gjøre arbeidslivet mer stedsnøytralt.

Andre land Norge liker å sammenligne seg med, slik som Finland og Nederland, har gjennom flere år hatt en vesentlig høyere andel av arbeidstagerne som velger å jobbe utenfor det tradisjonelle kontoret, enn hva Norge har. Det som kjennetegner land med en høy andel fjernarbeidere, er at de har en høyt utdannet befolkning, en høy andel av arbeidsstyrken ansatt i tjenesteytende sektor og innbyggere med relativt god digital kompetanse, og at de er samfunn preget av en høy grad av tillit. Dette er også trekk som kjennetegner Norge.

For de fleste vil det nok alltid være mest naturlig å dra til sitt faste arbeidssted – fordi yrket krever personlig tilstedeværelse, fordi man jobber mye sammen med

andre, eller rett og slett fordi man ønsker det selv. Men for mange vil en større fleksibilitet være ønskelig, noe man også ser i meningsmålinger utført etter pandemien.

En større grad av fjernarbeid kan videre ha positive ringvirkninger for samfunnsutviklingen. Når arbeidstagerne reiser mindre, gir det positive effekter med mindre forurensning og slitasje på infrastruktur. Å kunne jobbe mer stedsuavhengig gir også andre muligheter med tanke på stedsutvikling og distriktspolitikk, og kan redusere presset inn mot de største byene. Det kan også gi arbeidsgivere et langt større geografisk område å rekruttere fra og kan bidra til økt mobilitet i arbeidsmarkedet. Slik vil flere kunne finne en jobb de trives med, og bedriftene vil kunne tiltrekke seg kompetansen de trenger.

Dersom arbeidslivet skal bli mer fleksibelt med tanke på arbeidssted, noe forslagsstillerne mener bør være et mål, vil det gi flere økt frihet og flere muligheter til å leve og arbeide hvor de vil og når de ønsker. Samtidig vil en liberalisering på dette området også by på utfordringer med dagens regelverk. Det gjelder for eksempel en utilstrekkelig yrkesskadelovgivning og barrierer med tanke på arbeid i utlandet.

Det gjør at det er viktig å politisk legge aktivt til rette for frivillig stedsfleksibilitet både for enkeltmennesket og for næringslivet. Flere andre land har styrket stedsfleksibiliteten i sine lovverk ved å sørge for at arbeidsmiljølovgivningen er tilpasset et stedsnøytralt arbeidsliv og at arbeidstid ikke bare knyttes til et fysisk arbeidssted, men først og fremst knyttes til den som utfører arbeidet, og arbeidet som utføres. Det er på tide at man i Norge også gir folk mer frihet til å jobbe der de vil.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen utrede hvilke barrierer som finnes i arbeidsmiljøloven for å legge til rette for et stedsfleksibelt arbeidsliv, herunder gjennomgå dagens arbeidsmiljølov med mål om å gjøre det mulig for arbeidstakere å arbeide i fellesarealer, samle instruksjoner om arbeid utenfor arbeidsplassen og finne nye muligheter for fleksibilitet ut fra personalets individuelle behov og livssituasjon.
2. Stortinget ber regjeringen utrede hvordan man kan legge til rette for fjernarbeid utenfor Norge.
3. Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovforslag for å sikre en stedsnøytral yrkesskadelovgivning.
4. Stortinget ber regjeringen iverksette statlige prosjekter som skal identifisere hvilke hindringer som finnes for plassnøytralitet i offentlig sektor, både når det gjelder administrative prosedyrer og kompetanse.
5. Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak for at bydeler, byer og tettsteder har gode tilbud for fjernarbeidere i sine lokalmiljø.

9. november 2022

Sveinung Rotevatn

Alfred Jens Bjørlo

Guri Melby